

TALLINNA POLÜTEHNIIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 26(1212)

Ihmub 1949. a. aprillist

Reede, 26. september 1986

Hind 2 kop.

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI

50. AASTAPÄEVALE PÜHENDATUD

PÕHIÜRITUSTE KAVA

KOLMAPÄEV,
8. OKTOBER 1986

Eesti
Näituse paviljon

TPI näituse avamine
16.00

NELJAPÄEV,
9. OKTOBER 1986

Kohtla-
Järve
Oktoobri
Päev

TPI 50. aastapäeva tähistamise
aktus
17.00

9.—11. OKTOBER 1986

TPI

Teaduslik-praktiline konverents
teemal «Üliõpilane ja teaduslik-
tehniline progress»

ESMASPÄEV,
13. OKTOBER 1986

TEI VI
korpus

Uue õppekorpuse avamine
17.00

TEISIPÄEV,
14. OKTOBER 1986

Külaliste saabumine ja
majutamine
9.00

Linnaekskursioonid
15.00

Lilled paneb V. I. Lenini au-
samba jalamise (võtavad osa TPI
juhtkond, parteiorg. ja komsomo-
liorg.)
16.00

Pärgade paneb TPI rektorite ja
õppejõudude kalmudele (korral-
davad teaduskonnad ja kateed-
rid)
17.00

TPI huviklubide õhtu
(interklubi + rahvusvaheliste
suhete klubi)
VI korpus
19.00

TPI Vene Teatriklubi ja Laulu-
klubi õhtu

TPI kohvik-
klubi
20.00

KOLMAPÄEV,
15. OKTOBER 1986

Vabariiklik konverents
«Tehnikauuringute areng
Eesti NSV-s»
TPI aula

10.00—
—12.00

Vabariiklik konverents,
sektsoonide töö
VI korpus
14.00—
—17.00

Rektori vastuvõtt aukülastele
13.00

Nõuk. saal

Õppejõudude-akadeemikute
büside galerii avamine

TPI
13.40—
—14.00

TPI nõukogu laiendatud pidulik
istung
TPI aula
14.00

Rahvalik kontsert
TPI kohvik-
klubi
19.00

Kontsert TPI-ga seotud kunsti-
meistritel
Kultuuriprogramm
TPI aula
20.00

NELJAPÄEV,
16. oktoober 1986

Rahvaspordiüritused.
Orienteerumine TPI ümbruses
TPI
10.00

Vabariiklik konverents
«Tehnikauuringute areng
Eesti NSV-s»
TPI aula

10.00—
12.00

Kunstnike ja harrastuskunstnike
tööde näituse avamine (näitus on
koostatud TPI õppejõudude ja
teenistujate kunstiteostest)
TPI
12.00

Tallinna Linna RSN-TK esimehe
vastuvõtt audoktoritele
Raekoda
13.00

Komsomolidelegatsioonide
miting
TPI aula
13.00—14.30

TPI õppejõudude ja töötajate
autasustamine
TPI aula
16.00—18.00

Mehaanikainseneride päev
VI korpus
18.00

Ehitusinseneride päev
TPI kohvik-
klubi
19.00

TPI kinoklubi 20. aastapäeva
tähistamine, TPI IX kinofestivali
lõpetamine, filmiprogramm
TPI-ga seotud sündmustest ja
isikutest
TPI aula
19.00

REEDE,
17. OKTOBER 1986

Automaatikateaduskonna
konverents
VI korpus
16.00—
13.00

Rektori vastuvõtt asutuste ja
organisatsioonide esindajatele

TPI aula
10.00

Näitus «UNIC 1936»
TPI pea-
hoone ees
14.00

ENSV kõrgkoolide ja TPI
teaduskondade vaheline teate-
jooks ja spordipidu TPI spordi-
hoones

Kõpli
Mustamäe
15.00—
17.00

TPI üliõpilaste videodisko

TPI Spordi-
hoone
20.00—
—23.15

Pidulik vastuvõtt aukülastele

TPI Taidlejäte
Maja
19.00—
22.00

LAUPÄEV,
18. OKTOBER 1986

TPI tegevuse 50. aastapäevale
pühendatud teoreetilisk-praktiline
konverents

«TPI-lt tootmisele»
TPI aula
10.00

TPI 50. aastapäevale pühendatud
aktus

V. I. Lenini
nim. Kult. ja
Spordipalee
16.00

Ball
20.00

PUHAPÄEV,
19. OKTOBER 1986

TPI 50. aastapäevale pühendatud
maratonjooks.
Mustamäe
13.00

NSV Liidu Ülemnõukogu
Presiidiumi seadlusega 20. au-
gustist 1986 autasustati rahva-
majandusele spetsialistide ette-
valmistamise üheteistkümnenda
viisaastaku ülesannete täit-
misel saavutatud edu eest ka
meie instituudi õppejõude ja
töötajaid:

LENINI ORDENIGA —
TAMM, Boris Georgi p. —
rektor, Eesti NSV TA
akadeemik

RAHVASTE SOPRUSE
ORDENIGA —

TALTS, Aada Peetri p. —
parteikomitee sekretär

ORDENIGA

«AUSTUSE MÄRK» —
SILLAMAA, Hanno Voldemari
p. —
kateedrijuhataja, dotsent

FOMINÕHH, Jevgeni Ivani p.
— kateedrijuhataja,
dotsent

MEDALIGA
«TÖOVAPRUSE EEST» —

REISIK, Nina Stepani t. —
maaler

SIRDE, Andres Ennu p. —
vanemteadur

MEDALIGA
«EESKIJULIKU

TÖÖ EEST» —
AINOLA, Leo Jaani p. —
kateedrijuhataja, professor
KRACHT, Wilhelm Alberti p. —
dotsent.

Eesti NSV Ülemnõukogu
Presiidiumi aukirja pälviv teadus-
liku kommunismi kateedri
professor VLADIMIR PAROL

OPPEDISTSIIPLINI NÕUDEID SÜVENDADES

Teaduslik-tehnilise revolutsiooni ajastul, kogu Nõukogu-
de Liidu rahvamajanduse uut-
misajajärgul, omandab esmase
tähtsuse kõrgetasemelise tehni-
ka juurutamine ja kasutami-
ne. Kiirendatud arengu tingi-
mustes peab inseneritöögi muu-
tuma senisest aktiivsemaks, üha
suuremat tähtsust omandab
inseneri enda tase ja töötahe.
Ka rakendatavad majandusli-
kudki stiimulid — palkade
laienev diferentseerimine vast-
tavat tegelikule panusele, as-
jatute inseneritöökohtade lik-
videerimine — kõik need osu-
tavad vajadusele heade insene-
ride järele.

TPI Nõukogu avaistungil
2. septembril rõhutati vaja-
dust kõigi õppeainete tööpro-
grammide põhjalikuks uuenda-
miseks ja uusima tehnika alaste
küsimuste lülitamiseks õppe-
töösse, arvutustehnika alaste
teadmiste õpetamise ja kasuta-
mise laiendamiseks.

Mõnevõrra teisisi vaatlesime
TPI lõpetajate kvaliteedi küsi-
must rektoraadi istungil k.a.
16. septembril. Teatud ajendiks
püstitatud probleemidele oli
NSVL Kõrg- ja Keskerihariduse
Ministeeriumi Riikliku Ins-
pektsiooni öänd nr. 481. Öändis
juhatakse tähelepanu kõrg-
koolides seni veel püsivatele
tendentsidele üliõpilaskontin-
gendi kunstlikuks säilitamiseks.
Liialt kergesti antakse nõrka-
dele ja õppimisest mittehuvi-
tatud üliõpilastele pikendusi ja
akadeemilist puhkust, viivita-
takse eksmatrikuleerimisega
rea eksamivõlgade puhul, luba-
takse üliõpilasi eksamisessioo-
nile arvestusvõlgadega ja ei
nõuta õppegraafikust kinnipi-
damist kursuseprojektide esita-
misel ja laboratoorse tööde
sooritamisel. Kõne all olid
seega õppedistsipliini küsimu-
sed ja meetmed selle kindlus-
tamiseks.

Kahtlemata tulenes teatud
venitamine õppevõlgastega se-
nistest ametlikest instruksioo-
nideist, mis kehtestasid kõrg-
kooli õppejõudude arvu tule-
nevalt üliõpilaste arvust, ka
teatud protsentomaania nähted
ulatusid kõrgkoolidessegi.

TPI lõpetajate keskmine ta-
se on korralik, meie nõudlik-
kus ehmatub paljusid sisse-
astujaid ja ületülijaid. Kehtes-

tatud on küllaltki range
jooksva õppeedukuse süsteem.
Nõudlikkusele osutab ka TPI
suhteliselt suur väljalangevus
(6—7% aastas) ja asjaolu, et
päevases osakonnas alustanuist
lõpetab instituudi keskmiselt
75% (osadel erialadel 60%
ümber). Ometi on meie lõpeta-
jate hulgas ehk selliseidki, kel-
ledest vaevalt kujunevad utele
nõudmistele vastavad targad
ja energilised tootmisjuhid.

Dekaanidega toimunud läbi-
rääkimistel rektoraadis otsustati
määratavalt ja senisest kate-
gorilisemalt nõuda üliõpilastelt
õppedistsipliini nõuete täitmist.
Eeskätt kehtib see eksamivõl-
gade õigeaegse likvideerimise
kohta, pikenduste andmise ja
projektide tähtaegse esitamise
kohta. Erandeid üldreeglit
võivad dekaanid teha vaid tõ-
siselt põhjendatud juhtudel.
(Näit. noormeestele pikendusi
1 aasta kestel pärast armeete-
nistusest õppetööle tagasisaa-
bumist.)

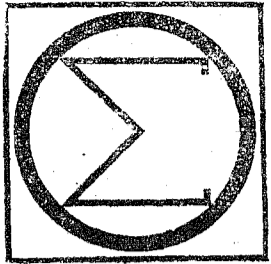
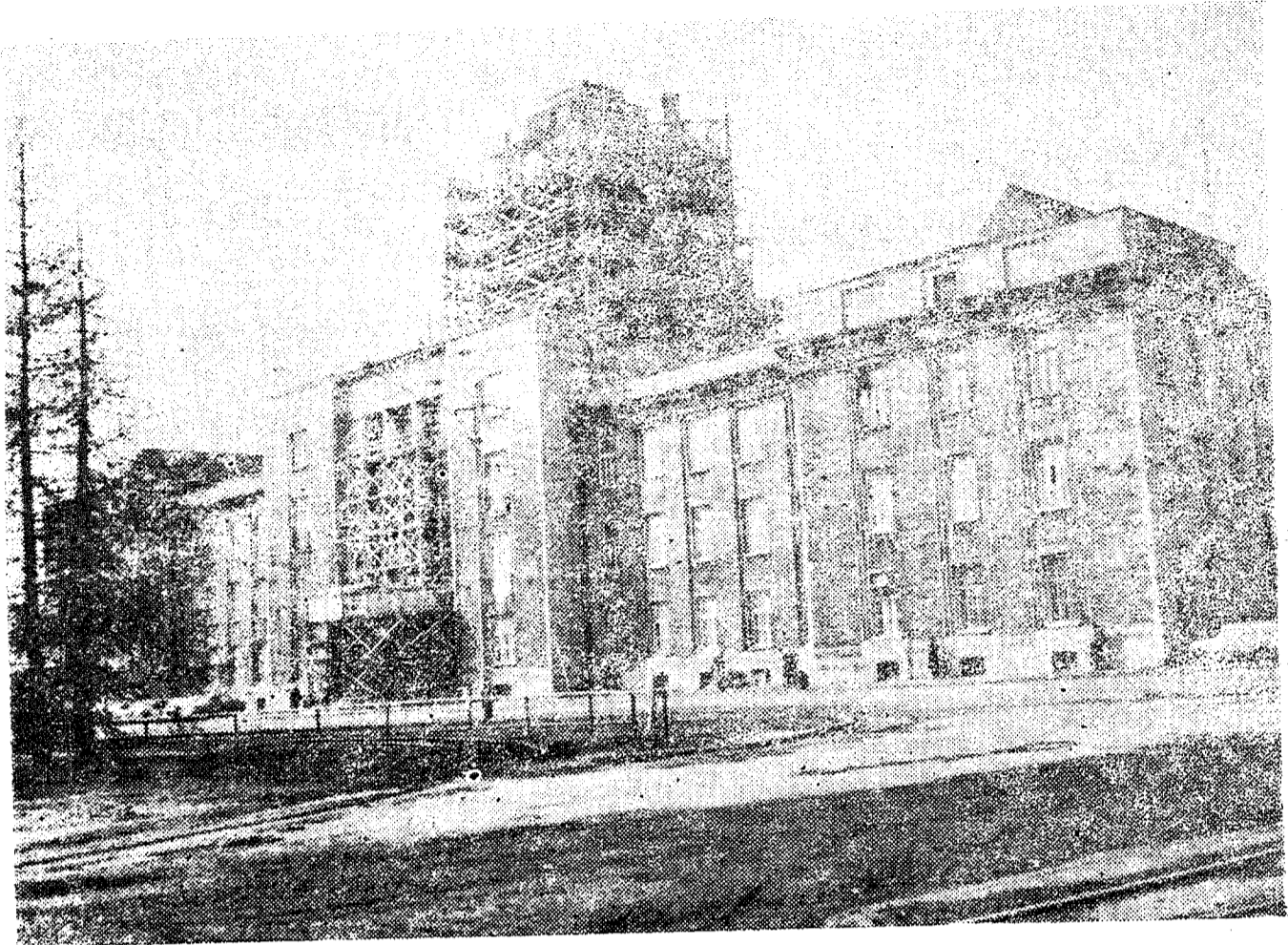
Vaid õppe- ja enesedistsipliini
süvenemisel oleme suutelised
edukalt üle minema utele õp-
peplaanidele, kus ilmselt mär-
gavatult suureneb üliõpilaste
isesesivva töö osa. Ka üliõpi-
laste hinnangute kohaselt on
väljalangevuse tegelikult põh-
juseks nõrk enesedistsipliin ja
õppeülesannete täitmise edasi-
lükamine. Rektoraat loodab,
et arendatavas üliõpilaste oma-
õppeülesannete täitmisel olulist
tähelepanu õppedistsipi-
liini nõuete järgimisele.

Õppejõudude häälestumisel
senisest suuremale nõudlikku-
sele peab kaasnema läbimõel-
dud õppemetoodika kasutamine,
õppe-metoodiliste vahendite
koostamine ja üliõpilaste eel-
teadmiste täpne arvestamine.
Tulevik kuulub aktiivsete õp-
pemetoodite kasutamisele. Sü-
venema peab individuaalne lä-
henemine ja õpetaminegi. Loo-
detavasti stimuleerib seda ka
üleminek õppejõudude ümber-
valimiselt konkursisüsteemile.

Töödistsipliin (ka õppedisti-
pliin) on tsiviliseeritud elu
aluseks. Tulevane tootmisjuht,
kellel puudub enesedistsipliin
(õppimistahe) ei ole suuteline
juhtima kollektiivi. Inseneri-
tööd iseloomustab täpsus arvu-
tustes ja töö korralduses.

Olgem siis täpsed ka õppe-
töös!

Õppeprorektor
V. MIKKAL

MAJANDUS- TEADUS- KOND

VASTAB
MAJANDUS-
TEADUSKONNA
DEKAAN DOTSENT
JAAK TAMBERG

* Kuidas iseloomustate tänast majandusteaduskonda?

Praegu on meil 7 eriala. Käesoleval aastal võtsime 6 eesti ja kahte vene õppekeele rühma vastu 200 esmakursuslast. Teaduskonnas on noormehi keskmiselt 28% üliõpilastest. Noormehed jagunevad õpperühmade vahel väga ebaühtlaselt: on rühmi, kus pole ühtegi või on vaid 1–2 noormeest ja ka rühmi, kus üle poole tudengitest on noormehed.

Teaduskonna põhiasukoht on Kalinini 101 X õppekorpus, mis varsti saab 70-aastaseks. Meie maja teeb nii seest-, kui väljastpoolt läbi kapitaalsete noorenduskuuri ning jääb ka edaspidi majandusteaduskonna õppehooneks. Infoteaduse kateeder sai hiljuti uued ruumid TPI arvutuskeskuses. Töökorralduse labor ja kõrgkooli ökonoomika uurimisgrupp asuvad Gagarini puiesteel.

Meie põhieesmärk on varustada ökonomistide ja majandusinseneridega vabariigi tööstust, teenindust, autotransporti ja sidet. Teaduskonna erialade nomenklatuur ei rahulda praegu kõige paremini rahvamajanduse vajadusi ning erialad on liiga kitsad. Suureks puuduseks on, et me ei valmista ette majanduskaadrit mittetootmissfääri väga olulistele valdkondadele, näiteks haridusele ja tervishoiule. Oleks vaja suuremat päindlikkust ja laiemaid erialasid. Loodame, et käimas-

olev kõrgkooli uutmine ka siin midagi muudab.

Meie õppejõud õpetavad majandusaineid ka tehnikateaduskondade üliõpilastele. Tehnikateadustudengitega tegelevad väga palju töökaitse kateeder, kellele see on põhitöök ja info-töötuse kateeder, kes oma tudengite õpetamise kõrvalt aitab teistelgi tudengitel omandada programmeerimist.

Olulised muudatused, mis seisavad mitte ainult kõrgkooli, vaid kogu majandusele ees, puudutavad eriliselt meie teaduskonda. Meie õppejõud püüavad aktiivselt kaasa aidata vabariigi ministriumide ja tööstusettevõtete tasemel toimuvatele muudatustele ja ümber orienteerida tudengeid majanduslikule optimisimile. Praegused tudengid on ju 10–15 aasta pärast, sajandi lõpul – uue algul, parimas töö- ja loomevõimeas ning olulise tähtsusega töökohtadel rahvamajanduses.

Tahaksime oma teaduskonnas tunduvalt enam senisest rakendada arvutustehnikat ja saavutada, et arvutiga saaksid peale TI tudengite sinasõbraks ka kõik teised majandustudengid.

Kõrgkooli uutmine nõuab õppeprotsessi intensiivistamist ja uute õppevormide kasutuselevõtmist. Tudengitel peaks olema rohkem praktikume, seminare ja kollokviume ning laialdasemalt võimalusi iseseisvaks tööks. Tudengite huvi õppimise ja ka õppejõudude huvi oma töö vastu võiks suurem olla.

* Kuidas hindate tänavust uut moodi korraldatud vestlust üliõpilaskandidaatidega? Mis on majandusteaduskonda pürgijate erialavaliku tava-põhjendused?

Põhimõtteliselt oli taolise vestluse sisseviimine õige samm. Osa teaduskondi piirdus ühe komisjoniga, majandusteaduskond aga moodustas neli vestluskomisjoni. Suure konkursiga erialade jaoks moodustasime erialakomisjoni ja väiksema konkursiga erialade puhul mitme eriala peale ühe komisjoni.

Komisjonidele kuulusid prodekaan, kateedrijuhatajad ja teised juhtivad õppejõud. Vestlus võimaldas profileerivate kateedrite juhatajatel ning teistel õppejõududel saada küllaltki konkreetne pilt noorest inimesest. Varem läbiviidud vestlus andis vaid esmamulje. Komisjonidele oleks vaja anda rohkem õigusi lisapunktide määramiseks n.ö. muljepunktidena.

Peamisteks eriala valiku põhjendusteks olid:

- 1) keegi on varem seda eriala õppinud ja hea sõna selle kohta poetanud;
- 2) vanemad töötavad selles valdkonnas;
- 3) paljude tütarlaste puhul soov Tallinna jääda või Tallinna tulla, ja et midagi muud sobivamat Tallinnas ei ole – siis TPI ja majandus.

* Majandusteaduskond on üks parima õppeedukusega teaduskondi ja vähima üliõpilaste väljalangevusega teaduskond TPI-s. Kuid milline on oma teaduskonna üliõpilane dekaani pilgu läbi nähtuna?

Kindlasti parim tudeng TPI-s!

Siiski võiks ta end õppetöös veidi rohkem pingutada. Õppeplaan ei ole meil nii tihe kui tehnikateaduskondades, mistõttu tudeng peaks rohkem üles näitama omaalgatust ja tegema õppeplaaniväliselt iseseisvat tööd. Siin ei maksa valesti aru saada, et meil õppimist oleks vähem. Ei, loenguline maht on sama mis tehnikateaduskondades, kuid näiteks kursuseprojektid on teise suunitlusega, vähem jooniseid, vähem aega nõudvamad.

Üldiselt on majandusteaduskonna tudeng aktiivne, kuid mitte nii aktiivne kui 5–10 aastat tagasi. Siis oli ta juhtpositsioonil instituudi komisjoniorganisatsioon (sekretärid), samuti pressiklubi ja interklubi aktivistid olid järjest meie teaduskonnast. Kuigi püüame tudengeid ühiskondlikule tööle igati ärgitada, pole kahjuks viimastel aastatel pilt enam nii hea. Mõneti on «süüdi» meie suhteline eraldatus... Kuid see on ju alati nii olnud.

Meie tudeng teeb teadustööd, eriti lepingulisi töid kõige rohkem. Ka üliõpilaste konstrueerimisbüroode liinis oleme alati teistest teaduskondadest tükki maad ees olnud.

Tudengi suhtumine õppetöösse ja ka õppedistsipliini on RÜHMA SUHTUMINE. Kahjuks on meie teaduskonnas viimasel ajal jäänud vähemaks õpperühmi, kus valitseb asjalik ja tõsine suhtumine ning kus dekaanat ei pea sekkuma õppimis- ja distsipliiniküsimustesse. Loodame, et see on ajutine nähtus. Oleme püüdnud soodustada kollektiivsustunde ja rühmahoiaku kujunemist näiteks RÜHMASTIPENDIUMIGA, mis oluliselt on tõstnud õppeedukust noorematel kursustel. Rühmastipendium –

kui kõik tudengid sooritavad 100%-liselt eksamid sessi ajal ja rühma keskmine pole väiksem kui 4,00, saavad kõik stipendi. Samuti oleme stimuleerinud paremaid õpperühmi loengute vabakuulamise õiguse andmisega kuni 60%-le rühma liikmeist. Viimase puhul olime lähtunud eelkõige rühma üldisest vaimust, suhtumisest õppetöösse ja distsipliini. Oleme otsustanud stipendiumed anda rohkem lähendada teaduskonna tudengitest aktiivile. Las rühmakolmikud kaitsevad oma rühmalikmete huve. Kui on kolmed sees, siis saab stippi juhul, kui on ühiskondlikult väga aktiivne, käib rahvamalevas, kasvatab last-lapsi või osaleb aktiivselt teadustöös.

Tore on, et meie ajateenijad on seni sõjaväest 100%-liselt tagasi õppima tulnud.

* Kui suur on majandusteaduskonna lõpetanute «kasutegur» rahvamajanduses? Kas teaduskonna lõpetanute, kes enamuses naisterahvad, saavad head tootmisjuhid?

Tõenäosus saada heaks juhiks on naisterahval muidugi väiksem kui meesterahval. Naise töötamist tippjuhina segab juba naiselik loomus ja naise psüühika sotsiaalne külg.

Seega on meie sooviks näha teaduskonnas rohkem noormehi, et teaduskonna lõpetanud rahvamajanduses kiiremini juhtivatele positsioonidele jõuaksid. Oleme alati mõelnud, kuidas noormehi rohkem endale haarata, kuid senini on meil õnnestunud ainult säilitada vana tase. Võib olla saab nüüd, majandusprobleemide tähtsustumise valguses midagi muuta.

Kuid rahvamajandus vajab peale tippspetsialistide ka kohusetundlikke alluvaid. Väga paljud meie naisõpetajad töötavad edukalt näiteks plaani-osakondade juhatajate ja pearaamatupidajatena.

* Milline on majandusteaduskonna õppejõud?

Suur osa meie õppejõududest on praegu 50–55-aastased ja töötanud instituudis 20 aastat või rohkem. 60-ndate aastate keskel tuli meile palju uusi energilisi õppejõude, pärast seda aga on õppejõudude arv konstantne olnud. See teovõimmas seltsimeeste plejaad on aga 5–10 aasta pärast jõudmas pensioniikka. Nii et neile on vääriilist vahetust vaja. See on

probleem, millele peab juba praegu mõtlema. Õppejõudude juurdekasv tuleks kindlustada eelkõige aspirantuuri töö tõhustamise teel. Me ei ole veel suutnud jätta kõiki parimaid lõpetajaid instituudi juurde, sest mujal on pakutud paremaid palga- ja elamistingimusi. Nüüd on vaja asi tõsiselt käsile võtta. Teistel kateedritel on vaja kindlustada järelkasv nagu see on õnnestunud info-töötuse kateedris.

* Miks vastuvõtt erialale TI vahepeal katkestati?

Instituudile anti ülesanne vähendada erialade arvu. Samaaegselt muutus meie teaduskonnas võimalikuks teenindusspetsialistide koolitamine uuel töö korralduse ja nõrmimise erialal. Leidsimegi otstarbeka ajutiselt valmistada teenindusspetsialiste ette sel erialal. Teenindusele spetsialiseerimise poolest rühma üliõpilased. Teenindusministri isikliku initsiatiivi tulemasena tänavu vastuvõttu TL-erialal jätkati. Et vabariigi tootmissfäär vajab igal aastal umbes 15 teenindusspetsialisti, siis on edaspidi plaanis pooled TL-eriala tudengid spetsialiseerida mittetootmissfäärile (v.a. kaubandus) ja pooled tootmissfäärile.

* Majandusteaduskonna mured ja probleemid?

Kõigepealt meie maja: paar aastat oleme siin töötanud lausa avariiseisukorras. Talvel on temperatuur ruumides väga madal. Kehvad tingimused on palju seganud kateedrite tööd ning õppetööd. Kunagi peab küll valmima VI õppekorpus teine järk Mustamäel, kuid ilmselt tuleb meil veel pikaks ajaks Koplisse jääda.

Nii tudengid kui õppejõud peaksid saama laiemalt arvu-teid kasutada. Majandusteaduskonna arvutussaali võimalused ei rahulda meid veel.

Meie teaduskonna teadustöö peaks praegu, majandusele uutmise ajal, olema tihedamalt seotud vabariigi aktuaalsete majandusprobleemidega, et saaks operatiivsemalt sekkuda majandusse.

Oma teaduskonna raames tuleks rohkem SELTSIELU EDENDADA.

Tahaks, et majandusteaduskonna tudengitel ja vilistlastel oleks oma teaduskonna tunne, nagu on oma eriala tunne erialadel TI ja TP (erialapäevad ja muud ühisüritused).

